

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Reabenschii Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2018 și a încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Soroca, sediul Central din 25 mai 2018, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea privind aplicarea retroactivității legii penale,

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 17.01.2018-25.05.2018*
2. *instanța de recurs: 24.07.2018-24.10.2018*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei militare mun. Chisinau din 15 ianuarie 2014, Reabenschii Gheorghe a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 8 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cauza fiind examinată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

2. Prin încheierea Judecătoriei Soroca din 26 decembrie 2016, în baza art. 13 alin. (1) lit. b) a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, în vigoare 09.09.2016, lui Reabenschii Gheorghe i-a fost redusă pedeapsa, în partea neexecutată.

3. La data de 17 ianuarie 2018, Reabenschii Gheorghe s-a adresat cu cerere în instanța de judecată privind aplicarea retroactivității legii penale.

În motivarea cererii înaintate, a solicitat reducerea termenului pedepsei, invocând ca temei modificările la art. 70 alin. (3¹) Cod penal, efectuate prin Legea nr. 163 din 20.07.2017, Monitorul oficial nr. 364-370/616 din 20.10.2017.

4. Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 25 mai 2018, cererea condamnatului Reabenschii Gheorghe, a fost respinsă ca neîntemeiată.

5. Nefiind de acord cu încheierea judecătorească menționată mai sus, condamnatul Reabenschii Gheorghe a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia și aplicarea prevederilor legii în vigoare.

În motivarea recursului a invocat:

- la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 163 din 20.07.2017, potrivit art. 70 alin. (3¹) Cod penal, nu se pune interdicția aplicării prevederilor art. 10 Cod penal și nu se indică în Legea nr. 163 din 20.07.2017, că se aplică din momentul intrării în

vigoare;

- prima instanță a încălcat normele procedurale, deoarece cererea înaintată a fost examinată într-un termen de 4 luni 8 zile;

- prima instanță i-a încălcat drepturile și a emis o hotărâre ilegală.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2018, recursul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut aplicarea corectă de către prima instanță a normelor procesuale, prevăzute de art. 469 alin. (1) pct. 14) și art. art. 470 alin. (1) și 471 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, ce stabilesc procedura examinării chestiunilor cu privire la liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv, ori ameliorarea în alt mod a situației (art. art. 10 și 10¹ Cod penal).

Reieșind din cererea înaintată de condamnatul Rebenchii Gheorghe, acesta a solicitat aplicarea retroactivității legii și anume a prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal.

Conform prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Instanța de recurs a menționat că, prevederile normei sus indicate au intrat în vigoare la data de 20.12.2017.

Potrivit materialelor cauzei, Reabenchii Gheorghe a fost condamnat prin sentința Judecătoriei militare la data de 15 ianuarie 2014, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani 6 luni, având la acel moment vârsta de 18 ani 11 luni.

În raport cu materialele cauzei, instanța de recurs a reținut că, prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal se aplică în momentul aplicării pedepsei penale, iar la momentul condamnării lui Reabenschii Gheorghe prin sentința Judecătoriei militare din 15 ianuarie 2014, norma legală sus menționată nu era prevăzută de legislație.

Prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, stipulează că sunt aplicabile „la aplicarea pedepsei penale”, respectiv nu este o normă imperativă, deoarece din conținutul normei date, aceasta este aplicabilă reieșind din personalitatea inculpatului și nu din vârsta acestuia.

Totodată, instanța de recurs a apreciat ca fiind gresită poziția judecătorului de instrucție, care a indicat că prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, drept o normă procesuală, însă cu toate acestea hotărârea a fost menținută, deoarece corect judecătorul a respins cererea privind reducerea termenului de pedeapsă.

8. Hotărârile judecătorești menționate mai sus, sunt atacate cu recurs în anulare de către condamnatul Reabenschii Gheorghe, care solicită casarea acestora ca ilegale.

În motivarea recursului invocă, că în privința lui urmează a fi aplicate prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, potrivit căruia la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 ani, termenul pedepsei urmează a fi redus cu o treime. La momentul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, avea împlinită vârsta de 18 ani 11 luni 10 zile.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, în redacția Legii nr. 66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și în numele persoanelor menționate în pct. 2)-4) al normei menționate, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, Colegiul penal relevă normele prevăzute de art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Astfel, prevederile legale menționate mai sus prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată o cauză penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Reieșind din conținutul recursului în anulare și materialele dosarului, se constată că, condamnatul Reabenschii Gheorghe contestă o hotărâre judecătorească adoptată, asupra unei cereri examinate în procedura art. 469-471 Cod de procedură penală, adică prin care nu a fost judecată o cauză penală în fond, respectiv nu au fost adoptate hotărâri de condamnare, achitare sau încetare a procesului penal, așa cum este stipulat în sensul prevederilor art. art. 452 și 455 alin. (2) pct. 3)-5) Cod de procedură penală.

Având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Reabenschii Gheorghe, întrucât nu corespunde cerințelor de formă și conținut.

10. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 1) Cod procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Reabenschii Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2018, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 13 februarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma